
NATO V PRAZE

Pod patronátem Ústavu sociálně politických věd Univerzity Karlovy a za pomoci Institutu pro strategická studia Praha se ve dnech 15. až 17. dubna letošního roku konala v Praze mezinárodní konference na téma "**Vojenská doktrína a změny v ozbrojených silách evropských států po skončení konfrontačního období**".

Celkem šedesát pozvaných účastníků rovnoměrně zastupovalo Spojené státy americké, vyspělé západoevropské země, hlavní následnické státy bývalého Sovětského svazu a státy střední a jižní Evropy.

Jednání o problémech vojenské politiky, národní bezpečnosti a změnách v poměru ozbrojených sil v Evropě bez účasti představitelů NATO ztrácí do značné míry význam, a proto byl na pražské setkání expertů pozván Michael Legge, náměstek generálního tajemníka NATO pro otázky obranné politiky a plánování.

Úvodní část konference byla věnována tématu **vojenská doktrína**, kde byla rozebrána reakce velení NATO a zejména jeho středovýchodních spojenců na změny v mezinárodním poměru sil, vztah nové strategické koncepce NATO a vojenské doktríny Ruska, Ukrajiny a ostatních bývalých států Varšavské smlouvy.

Dále účastníci jednání referovali k následujícím tematickým okruhům:

1. Budoucí úloha ozbrojených sil v evropském regionu:

- další směry vývoje ozbrojených sil členských států NATO,
- vztahy mezi ozbrojenými silami nově vzniklých nezávislých států, společenstvím NATO a ozbrojenými silami Ruska.

K tomuto tématu vystoupil náčelník generálního štábu AČR genplk. Ing. Karel Pezl.

2. Další vývoj vzájemných vztahů v Evropě po skončení období studené války:

- podmínky nutné pro vzniklé demokratické státy střední a východní Evropy k tomu, aby mohly úspěšně realizovat vlastní bezpečnostní politiku,
- možnosti aplikace vojenskopolitických vztahů NATO na podmínky zemí bývalého socialistického tábora,
- vztahy mezi politickým a vojenským vedením nově vzniklých států.

3. Nové problémy v otázkách mezinárodní bezpečnosti:

- ozbrojené konflikty na Balkáně a mezi některými etnickými skupinami na území bývalého Sovětského svazu po skončení období konfrontační politiky mezi státy NATO a Varšavské smlouvy.

4. Současné postoje k řešení politických problémů:

- škodlivost myšlenkových návyků z období studené války u politiků a politických odborníků při hodnocení mezinárodní situace.

5. Formování nové východní Evropy (Ukrajina, Polsko, Bulharsko):

- možnosti vývoje ozbrojených sil těchto států, vývoj jejich spolupráce se

sousedními zeměmi a možnosti přičleňování k institucím mezinárodní bezpečnosti.

6. Vývoj v bývalé Jugoslávii:

- příčiny selhání mezinárodního úsilí o zastavení ozbrojeného konfliktu, cesty k řešení.

Závěrečné jednání se zabývalo především **možnostmi další spolupráce** mezi středo- a východoevropskými státy s vyspělými západoevropskými zeměmi.

Z celého průběhu jednání je připravován sborník základních referátů a nejdůležitějších diskusních příspěvků, který bude k dispozici zájemcům o hlubší studium uvedených otázek.

Kromě toho připravujeme stručné zhodnocení průběhu a výsledků konference, které uveřejníme v příštím čísle Vojenských rozhledů.

-KR-

Plukovník Ing. Stanislav J u r n e ě k a

KONFLIKTY NÍZKÉ A STŘEDNÍ ÚROVNĚ

Trvalý mír se nikdy nezdál být tak jistý, jako po rozpadu světové bipolarity a ukončení dlouholeté konfrontační politiky velmocí. Následující uvolnění však bylo příliš krátké a konfrontační situace se objevily znovu s daleko větší intenzitou a na více místech současně. Řada evropských strategií hodnotila ještě před třemi roky aktuální i perspektivní strategické prostředí Evropy jako nekonfrontační a prognózovala velmi nízkou pravděpodobnost vzniku konfliktů na evropském kontinentu. Tyto prognózy se ukázaly jako zcela nevěrohodné, naopak v strategickém prostředí Evropy narůstají ohniska napětí, prohlubující konflikty se prohlubují a kritičtější se stává situace i v oblastech sousedících s Evropou, tj. na Blízkém a Středním východě.

Jednou z hlavních příčin hlubokého omylu evropských strategií a politiků jsou výchozí podmínky pro vypracování prognóz vývoje, které stále ještě vycházejí z binární soustavy uvažování o válce a míru, tj. o konfliktním a bezkonfliktním stavu. Za konfliktní stav se v Evropě považují pouze mezní stavy tohoto jevu, které jsou charakterizovány střetnutím pravidelných složek ozbrojených sil dvou nebo více států.